

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Кәсіп жүргізудегі менеджменттің алатын орны

ЖАРИЯЛАНДЫ
29.11.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/170754/

Кіріспе

Кәсіп жүргізу — бұл тек өнім өндіру немесе қызмет көрсету ғана емес, сонымен қатар ұйымды басқару, ресурстарды тиімді пайдалану және стратегиялық жоспарлау. Менеджмент кәсіпорынның табысты жұмыс істеуінің негізі болып табылады. Бұл мақалада менеджменттің кәсіп жүргізудегі рөлі, оның негізгі аспектілері мен нақты мысалдар арқылы көрсетіледі.

Стратегиялық жоспарлау — кәсіпорынның ұзақ мерзімді мақсаттарын анықтау және оларға жету жолдарын белгілеу. Мысалы, Coca-Cola компаниясы нарықтағы бәсекелестігін сақтау үшін үнемі жаңа өнімдер мен маркетингтік стратегияларды енгізеді. 2019 жылы Coca-Cola «Coca-Cola Energy» энергетикалық сусынды шығарды, бұл компанияның жастар арасында танымал болуына мүмкіндік берді. Стратегиялық жоспарлау арқылы компания жаңа нарықтарға еніп, тұтынушылардың әртүрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруда.

Ресурстарды тиімді басқару — кәсіпорынның өнімділігін арттырудың кілті. Toyota компаниясы «Just-in-Time» (JIT) өндіріс жүйесін енгізу арқылы өндіріс процесін оптимизациялады. JIT жүйесі шикізат пен компоненттердің минималды қорын ұстап, өндірісті қажетті уақытта ғана жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Нәтижесінде, Toyota шығындарды азайтып, өнім сапасын арттырды. 2020 жылы компания әлемдегі ең ірі автокөлік өндірушісі болып танылды, бұл менеджменттің тиімділігі мен ресурстарды басқарудың жоғары деңгейін көрсетеді.

Адам ресурстары — кез келген кәсіпорынның ең маңызды активі. Google компаниясы қызметкерлерінің шығармашылық потенциалын дамытуға ерекше назар аударады. Google-дың «20% уақыт» саясаты бойынша қызметкерлер аптасына 20% жұмыс уақытын жеке жобаларына арнай алады. Бұл тәсіл инновацияларды ынталандырып, қызметкерлердің мотивациясын арттырады. Нәтижесінде, Google-дың көптеген табысты өнімдері, мысалы, Gmail және Google News, осы саясат арқылы дүниеге келді.

Инновация және технология

Заманауи менеджмент инновацияларды енгізу мен жаңа технологияларды қолдануды талап етеді. Amazon компаниясы логистика мен клиенттермен өзара әрекеттесу саласында заманауи технологияларды белсенді түрде пайдаланады. Amazon-ның автоматтандырылған қоймалары мен дрондар арқылы жеткізу жүйелері клиенттердің қажеттіліктерін тез әрі тиімді қанағаттандыруға мүмкіндік береді. 2021 жылы Amazon 200 миллионнан астам Prime мүшесіне қызмет көрсетті, бұл компанияның инновациялық менеджмент стратегиясының нәтижесі.

Қорытынды

Кәсіп жүргізудегі менеджменттің рөлі зор. Стратегиялық жоспарлау, ресурстарды басқару, адам ресурстарын дамыту және инновацияларды енгізу — кәсіпорынның табысты жұмыс істеуінің негіздері. Дүниежүзілік тәжірибе көрсеткендей, табысты компаниялар менеджменттің заманауи тәсілдерін енгізу арқылы ғана өз мақсаттарына жетеді. Coca-Cola, Toyota, Google және Amazon сияқты компаниялар менеджменттің тиімді әдістерін қолдана отырып, нарықтағы бәсекелестік артықшылықтарын сақтап келеді.

| Әдебиеттер тізімі

1. Нұрғалиев, С. (2018). «Менеджмент негіздері». Алматы: Қазақ университеті.
2. Котлер, Ф., Keller, К. (2016). «Маркетинг менеджмент». Москва: Питер.
3. Друкер, П. (2007). «Эффективный менеджер». Москва: Альпина Паблишер.
4. Минцберг, Г. (2009). «Менеджмент: наука или искусство?». Москва: Вильямс.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.